Dosarul nr. 2i-210-2/21 (2-21060509-12-2i-23052023-1)

H O T Ă R Â R E
În numele legii

16 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Central
În componența completului:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guțan Vitalie
grefierul Murafa Dinis, Boclinca Gabriela

examinând în ședință publică cererea lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, Fortuna Radu privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului *****,

A CONSTATAT:

La 22.05.2023, lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, Fortuna Radu a înaintat cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului *****.

În motivarea cererii, a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău nr. 2i-210/21 din 12.05.2021, a fost admisă cererea introductivă depusă de debitor şi inițiată procedura simplificată a falimentului față de SRL ”Bar Contact”, fiind numit în calitate de lichidator Fortuna Radu, deținător al autorizației nr. 11 din 14.01.2015.

Potrivit ultimelor consemnări operate în Registrul de stat al persoanelor juridice, ținut de Agenția Servicii Publice, pe perioada: 29.03.2016 - 20.01.2020 în calitate de administrator al SRL ”Bar Contact” a figurat *****.

Susține că, în ceea ce privește întrunirea condițiilor stabilite de lege privind tragerea la răspundere subsidiară patrimonială a administratorului statutar al debitorului SRL ”Bar Contact”, *****, indică următoarele.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/ lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ștampilei; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu

preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Indică că, conform somaţiei şi actului de verificare înaintat de SRL ”Fautor”, se remarcă că datoria de 3 654, 31 lei a debitorului SRL ”Bar Contact” a fost formată de ***** până la 20.01.2020. Astfel din acel moment a apărut deja temeiul incapacităţii de plată de către debitor şi a fost obligat să depună cerere introductivă, conform art. 14 al Legii insolvabilităţii, dar nu a făcut-o.

Reieşind din prevederile legale enunţate supra, răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale unei societăţi comerciale supuse procedurii de insolvabilitate reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

Consideră, că în speţa dedusă judecăţii sunt întrunite cumulativ condiţiile tragerii la răspundere subsidiară patrimonială a organului de conducere a debitorului SRL ”Bar Contact”, în persoana administratorului statutar - *****, întrucât, ***** a comis fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu şi este identificată persoana vinovată de starea juridică actuală a societăţii SRL ”Bar Contact”, fiind în proces de faliment.

În argumentarea existenţei şi întinderii prejudiciului cauzat creditorilor menţionează, că la materialele dosarului sunt anexate tabele definitive şi încheieri al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, validate de instanţa de insolvabilitate în şedinţa de validare, astfel că, la data adresării în instanţa de insolvabilitate cu prezenta acţiune, pasivul (datoriile) debitorului SRL ”Bar Contact” (în faliment simplificat) constituie suma totală de 1 700 198,86 lei, format din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori din lipsa masei debitoare.

În cadrul procesului de insolvabilitate intentat faţă de întreprinderea insolvabilă SRL ”Bar Contact”, nimeni nu a obiectat împotriva cuantumului creanţelor validate a creditorilor.

O parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speţă, pasivul debitorului SRL ”Bar Contact” (în faliment simplificat), format din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori constituie, după cum s-a menţionat mai sus, suma de 1 700 198,86 lei, care urmează a fi încasată de la administratorul statutar pe perioada 29.03.2016 - 20.01.2020, *****.

În argumentarea constatării lipsei masei debitoare în patrimoniul debitorului destinată achitării datoriilor debitorului, menţionează că reieşind din considerentul, că *****, în calitate de conducător al SRL ”Bar Contact”, nu a prezentat administratorului provizoriu/insolvabilităţii/lichidatorului documentele aferente activităţii economice ale întreprinderii pe perioada sa de activitate, lipsa masei debitoare în patrimoniul debitorului insolvabil a fost constatată anterior de către lichidatorul Radu Fortuna prin raportul său din 15.10.2021.

Totodată, deţinătorii de registre cum ar fi ÎS ”Camera Înregistrării de Stat”, ÎS ”Cadastru”, Serviciul Vamal al RM, CRIS ”Registru”, Agenţia de Stat pentru Proprietate Intelectuală, ÎS ”Calea Ferată a Moldovei”, Centrul de Informaţii Juridice, ÎS ”Poşta Moldovei”, au confirmat lipsa de bunuri şi surse financiare la debitorul SRL ”Bar Contact”.

Având în vedere lipsa bunurilor şi altor elemente de activ în patrimoniul debitorului, consideră ca justificată în acest sens cererea cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale întreprinderii insolvabile în persoana administratorului statutar *****.

În argumentarea altor fapte ilicite dintre cele enumerate de lege şi existenţa legăturii de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciul cauzat creditorilor, menţionează următoarele.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul, că drept temei de intentare a procesului de insolvabilitate faţă de întreprinderea SRL ”Bar Contact” a servit incapacitatea de plată a debitorului, caracterizată prin imposibilitatea executării la cerere a creanţelor creditorilor.

Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către *****, obligată prin lege, în asemenea circumstanţe să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de ultima.

Afirmă că, este evident că *****, în calitate de administrator al SRL ”Bar Contact”, neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, inacţiune culpabilă (faptă ilicită), care se încadrează în dispoziţia art. 248 alin. (1) lit. h), caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

Menționează că, vinovăţia lui ***** este stabilită şi în urma controlului fiscal prin emiterea deciziei nr.657/2487 din 22.07.2021, prin care s-a constatat că anume în perioada 2016 - 2020 au fost comise încălcări fiscale care au dus la amendarea debitorului cu suma de peste 60 mii lei.

Indică că, că administratorul provizoriu/insolvabilităţii a solicitat administratorului statutar al debitorului în persoana lui ***** documentele aferente activităţii economice ale debitorului SRL ”Bar Contact”, inclusiv şi documentele de evidenţă contabilă pe perioada sa de activitate. În cadrul procesului de insolvabilitate, ***** în calitate de administrator al debitorului SRL ”Bar Contact”, nu a prezentat careva explicaţii care ar justifica neprezentarea documentelor solicitate de administratorul insolvabilităţii.

Prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, aşa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii, se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

Astfel, însuşi refuzul lui ***** de a transmite către lichidator a documentelor contabile pe perioada 2016-2019 ale debitorului SRL ”Bar Contact”, conform art. 27 din Legea insolvabilităţii, determină să constate faptul dispariţiei acestor documente.

*****, în calitate de administrator statutar al debitorului SRL ”Bar Contact” pentru faptele ilicite, caracterizate prin: nedepunerea în termenul prevăzut de lege a cererii introductive privind iniţierea procesului de insolvabilitate faţă de întreprinderea gestionată aflată în incapacitate de plată; refuzul de a preda administratorului insolvabilităţii/lichidatorului a documentelor aferente activităţii economice ale debitorului; deturnarea (ascunderea) activelor debitorului; dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, prin care au fost prejudiciaţi creditorii în cuantumul menţonat supra, este pasibilă de tragere la răspundere patrimonială subsidiară.

Astfel că, în condiţiile în care nu a fost identificat nici un bun de către lichidator pentru a fi valorificat în cadrul procedurii respective, iar organul de conducere al debitorului în persoana lui ***** nu a depus în termenul prevăzut de lege cererea introductivă privind iniţierea procedurii de insolvabilitate, cu anexarea actelor care să permită identificarea bunurilor, inclusiv a celor care se mai aflau în patrimoniul societăţii la data deschiderii procedurii, sau din care să rezulte modalitatea de înstrăinare a activelor, sumele încasate şi destinaţia acestora, consideră că faptele prejudiciabile ale lui ***** se încadrează în sfera dispoziţiilor art. 14, 27, 248 din Legea insolvabilităţii, fiind întrunite cumulativ condiţiile răspunderii patrimoniale subsidiare, astfel încât instanţa de judecată urmează să oblige pe ***** să suporte pasivul (datoriile) societăţii debitoare reţinut în tabelul de creanţe, depus la materialele dosarului de insolvabilitate.

Mai indică că a fost demonstrat faptul apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului SRL ”Bar Contact” în perioada de timp în care şi-a exercitat mandatul de administrator statutar al întreprinderii - *****, or, după cum s-a menţionat mai sus, potrivit datelor consemnate în Registrul de stat al persoanelor juridice, pe perioada când au fost acumulate datorii şi au fost comise încălcări fiscale 29.03.2016 - 20.01.2020, în calitate de administrator al întreprinderii insolvabile SRL ”Bar Contact” figura *****.

Solicită admiterea integrală a acţiunii; atragerea la răspundere patrimonială subsidiară membrul organului de conducere al debitorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, în persoana administratorului statutar *****; a încasa de la ***** în contul masei debitoare a SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, a datoriei debitorului insolvabil faţă de creditorii validaţi în sumă de 1 700 198,86 lei.

La data de 09.01.2024, reprezentantul pârâtului *****, avocatul Leșan Nicolae a înaintat referință la cererea privind tragerea la răspundere subsidiară.

În motivarea referinței a indicat că, la examinarea cererii de atragere la răspundere subsidiară a persoanei indicate în cererea de chemare în judecată, instanța urmează să stabilească dacă această persoană cade sub incidența articolului expus supra.

Susține că, în practica instanțelor de judecată, similară cazului pendinte, se atrage atenția justițiabililor asupra faptului că, atragerea la răspundere subsidiară are natură

delictuală și presupune întrunirea mai multor condiții cum ar fi *vinovăția*, *fapta ilicită*, *raportul de cauzalitate* dintre fapta ilicită și prejudiciul, vinovăția.

Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate cazurile.

Corespunzător, la examinarea acestei categorii de cauze, urmează a fi indicate concret acțiunile (inacțiunile) membrului organului de conducere al debitorului, dar și să fie oglindită legătura de cauzalitate între acțiunile membrilor organelor de conducere, ori a altor persoane şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăția membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, se constată că, drept temei de atragere la răspundere subsidiară a lui *****u, lichidatorul a invocat prevederile art. 248 alin. (1) lit. e), h) și i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012. Anume acțiunile prevăzute la aceste litere, în viziunea lichidatorului, au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Susține că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr. 2i-210/21 din 12 mai 2021, a fost admisă cererea introductivă depusă de administratorul SRL ”Bar Contact”, a fost constatată insolvabilitatea și dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului față de SRL ”Bar Contact”.

Mai susține că, o persoană din cele enumerate la art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cazul pendinte – fostul administrator statutar al SRL ”Bar Contact”, ***** ar putea fi atras la răspundere subsidiară, cu respectarea rigorilor la care s-a făcut trimitere mai sus, doar în situația în care acesta ar fi deținut o funcție din cele prevăzute de normele menționate în perioada: 12 mai 2019 – 12 mai 2021.

Totodată, potrivit informației Agenției Servicii Publice a RM, Departament înregistrare și licențiere a unității de drept, anexată la cererea de chemare în judecată, *****, a deținut funcția de administrator al SRL ”Bar Contact” începând cu data de 29 martie 2016 și până la data de 20 ianuarie 2020.

Din data de 20 ianuarie 2020, până la data intentării procesului de insolvabilitate față de SRL ”Bar Contact”, 12 mai 2021, funcția de administrator a deținut-o *****.

Așadar, se constată că, la momentul intentării procedurii simplificate a falimentului față de SRL ”Bar Contact”, Alexandr Golovcov nu mai deținea o careva funcție în cadrul SRL ”Bar Contact” deja de un an și patru luni.

Prin urmare, rezultă că, indiferent de caracterul acțiunilor sale, lui ***** nu-i poate fi imputată răspunderea subsidiară pentru starea de insolvabilitate a SRL ”Bar Contact”, pentru perioada 20 ianuarie 2020 – 12 mai 2021, termenul de 24 de luni, indicat la art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, nu este respectat.

Afirmă că, în speță nu a fost probată legătura cauzală dintre suma pretinsă de reclamant a fi încasată în mărime de 1 700 198, 86 lei și inacțiunea administratorului SRL ”Bar Contact”, ***** în perioada (12 mai 2019 – 20 ianuarie 2020) de nedepunere a

cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, ținând cont de specificul acestui temei de atragere la răspundere subsidiară.

Totodată este de menționat, că în calitate de probe în susținerea solicitărilor formulate, a fost prezentată somația și actul de verificare înaintat de către SRL ”Fautor”, fără a motiva legătura de cauzalitate între somația și actul de verificare sus menționate și apariția stării de insolvabilitate, în ipoteza în care a considerat că aceste probe ar servi temei suficient pentru atestarea temeiului invocat în cererea sa – art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității.

Mai susține că, analizând, actul de verificare la care face trimitere lichidatorul SRL ”Bar Contact”, Fortuna Radu, se constată că au fost făcute achitări în baza facturilor fiscale față de SRL ”Fautor” până la 13 ianuarie 2020, data când administrator statutar era *****, iar conform tabelul definitiv al creanțelor, SRL ”Fautor” nu este creditor față de debitorul SRL ”Bar Contact”.

Indică că, referitor la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, lichidatorul a menționat, că ***** nu i-ar fi transmis documentele de evidență contabilă, or însăși simplul fapt al neexecutării ordinului administratorului provizoriu/lichidatorului de transmitere a actelor contabile și a bunurilor întreprinderii insolvabile, nu poate genera nici un raport juridic civil de răspundere delictuală a persoanei obligate în acest sens. Pentru aceasta este necesar, să fie întrunite condițiile generale ale răspunderii civile delictuale.

Pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urmau a fi stabilite obligațiile debitorului apărute după expirarea acestui termen și legătura cauzală între netransmiterea de către persoanele responsabile ale debitorului insolvabil a actelor și documentele de evidenţă și aceste obligații, ceea ce nu s-a făcut de către lichidator.

Menționează că, nu poate fi vorba despre vreo legătură de cauzalitate dintre acțiunile ex-administratorului statutar ***** în perioada 12 mai 2019 – 20 ianuarie 2020 și starea de insolvabilitate a SRL ”Bar Contact”, mai cu seamă în situația în care probarea existenței acestei conexiuni între acțiunile persoanei căreia i se impută răspunderea și starea propriu-zisă de insolvabilitate, este o obligație a administratorului insolvabilității/lichidatorului, obligație care nu a fost probată prin prisma prevederilor art. 118 Cod de procedură civilă.

***** a deținut funcția de administrator al SRL ”Bar Contact” în perioada 29 martie 2016 – 20 ianuarie 2020, și deși aceasta purta răspundere conform legislației (perioada 12 mai 2019 - 20 ianuarie 2020), pentru ținerea contabilității și raportarea financiară, la materialele cauzei lipsesc probe directe și admisibile prin care s-ar proba legătură cauzală dintre ținerea contabilității contrar prevederilor legii de către SRL ”Bar Contact” și apariția stării de insolvabilitate acesteia.

Mai susține că, simpla constatare a încălcărilor legislației fiscale conform actului Serviciului Fiscal de Stat și aplicarea sancțiunilor prin decizia din 22 iulie 2021 nr. 657/2487, în lipsa altor probe pertinente în acest sens, nu implică de drept concluzia că, anume din această cauză debitorul SRL ”Bar Contact” a ajuns în stare de insolvabilitate. Or, lichidatorul nu a demonstrat legătura cauzală dintre aceste acte, prin care se consemnează încălcări ale legislației fiscale și cauzarea stării de insolvabilitate, în

condițiile în care actele respective emise de Serviciul Fiscal de Stat au fost întocmite după intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”Bar Contact”.

Totodată nu este clară poziția administratorului autorizat Fortuna Radu privind atragerea la răspundere subsidiară doar a lui *****, administrator în perioada 12 mai 2019 - 20 ianuarie 2020, invocând decizia Serviciului Fiscal de Stat din 22 iulie 2021 nr. 657/2487, în cazul când prin decizia Serviciului Fiscal de Stat din 22 iulie 2021 nr. 657/2487 sunt aplicate sancțiuni pentru încălcări fiscale și pentru perioada când administrator statutar era *****.

Astfel, în acțiunea înaintată, administratorul autorizat Fortună Radu nu a precizat care anume acțiune îi este imputată lui *****. Or, nu este suficient doar faptul invocării acțiunilor prevăzute la art. 248 alin. (1), lit. e) al Legii insolvabilității, urmând a fi probat faptul că, aceste acțiunii au fost comise cu vinovăție, precum și faptul că, comiterea acestor acțiunii au dus la insolvabilitatea debitorului.

Toate aceste circumstanțe în cumul demonstrează lipsa de temeinicie a prezentei cereri de chemare în judecată și respectiv faptul că nu poate fi pretinsă atragerea la răspundere subsidiară a ex-administratorului SRL ”Bar Contact”, *****, în lipsa probelor pertinente și concludente ce ar dovedi că apariția stării de insolvabilitate a debitorului este imputabilă lui *****.

Solicită respingerea, ca fiind neîntemeiată, a acțiunii lichidatorului SRL ”Bar Contact”, Fortuna Radu împotriva lui ***** privind atragerea la răspundere subsidiară.

La data de 11.03.2024, reprezentantul lichidatorului SRL ”Bar Contact”, Fortuna Radu, avocatul Scobiola Tatiana a înaintat cerere de concretizare la cererea de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului *****.

În motivarea cererii a indicat că, în vederea concretizării şi elucidării circumstanţelor esenţiale ale cauzei, vine cu prezenta cerere şi înscrisurile anexate la ea, care demonstrează vinovăţia lui ***** în apariția stării de insolvabilitate a SRL ”Bar Contact”.

Pentru întrunirea exigenţelor înaintate faţă de răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului, este necesar de stabilit următoarele circumstanţe/condiţii:

• în privința întreprinderii debitoare să fie intentat procesul de insolvabilitate (astfel, prin hotărârea nr. 2i-210/21 din 12.05.2021 a fost admisă cererea introductivă depusă de administratorul SRL ”Bar Contact”, a fost constatată insolvabilitatea şi dispusă iniţierea procedurii simplificate a falimentului faţă de SRL ”Bar Contact”);

• cererea de atragere la răspundere să fie înaintată de administratorul insolvabilităţii/ lichidator, comitetul creditorilor sau oricare creditor (la data de 22.05.2023 lichidatorul SRL ”Bar Contact”, Fortuna Radu a înaintat cerere împotriva lui ***** privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Bar Contact”);

• să fie identificate persoanele pasibile de răspundere pentru apariția stării de insolvabilitate a debitorului (în baza suportului probatoriu privind cauza apariției stării de insolvabilitate a SRL ”Bar Contact” a fost identificat ***** ca persoană pasibilă de răspundere pentru apariția acesteia, care a executat funcția de administrator SRL ”Bar Contact” în perioada de apariție a stării de insolvabilitate);

• apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care persoanele pasibile răspunderii subsidiare și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului (***** a deținut funcţia de administrator SRL ”Bar Contact” în perioada 29.03.2016 - 20.01.2020, iar reieșind din obligația legală stabilită de art. 10 alin. (2) în coroborare cu art. 2 (definiţia incapacităţii de plată) din Legea insolvabilităţii care prevede că în cazul în care debitorul este în incapacitate de a executa obligaţiile pecuniare, inclusiv obligaţiile fiscale sau a încetat să efectueze plăţi, atunci el este obligat să depună cerere introductivă. Astfel, din analiza efectuată a documentelor aferente ce ţin de situaţia economico - financiară a debitorului, a fost stabilit indubitabil faptul imposibilităţii onorării de către SRL ”Bar Contact”, în persoana administratorului *****, a obligațiunilor sale fiscale începând cu 01.01.2017 (neachitarea impozitului pe venit, a TVA, fapt probat prin decizia nr. 657/2487 emisă de SFS). De asemenea, debitorul era în imposibilitate de a-şi onora obligațiile faţă de creditori şi a încetat să facă plăți începând cu 07.06.2016 şi această inacțiune a durat pe toată perioada de administrare a companiei de către pârât, aşa cum se atestă în cazul creditorilor SRL ”Elenic-Lux”, ÎM ”Autosalubritate”, SRL ”Varda”, etc, fapt demonstrat prin facturile fiscale, actele de verificare contabilă şi acte judecătorești anexate. La fel, din cuprinsul raportului privind situația financiară a SRL ”Bar Contact”, eliberat de Biroul Naţional de Statistică, se atestă că la situația din 2016: profitul (pierdere) net al perioadei de gestiune constituia: - 250 089,00 lei, majorându-se cu fiecare an pierderile (2017: - 490 861,00 lei; 2018: - 318 088,00 lei, etc), iar numerarul în casierie în 2016 era doar 4 644,00 lei, în 2017: - 736,00 lei, în 2018: - 10 505,00 lei. Astfel, acestea au constituit circumstanțele care dovedeau iminența survenirii incapacității de plată a debitorului existente în perioada gestionării ei de către pârât);

• prin acțiunile persoanelor responsabile, *in concreto*, să fi fost cauzată insolvabilitatea întreprinderii (de aici rezultă şi concluzia că urmează de stabilit în mod cert 3 semne componente ale răspunderii: inacţiunea (la caz, neexecutarea obligaţiilor contractuale faţă de creditori, încetarea efectuării plăţilor din motiv de incapacitate de a-şi executa obligaţiile pecuniare scadente, nedepunerea cererii introductive în momentul în care au apărut circumstanţele care dovedeau iminenţa survenirii incapacităţii de plată a debitorului, urmarea sub formă de insolvabilitatea întreprinderii, datoriile faţă de bugetul de stat şi datoriile faţă de creditorii validați, legătura de cauzalitate dintre comportamentul omisiv şi rezultatul prejudiciabil (inacțiunile enumerate supra au condus la insolvabilitatea SRL ”Bar Contact”).

Susține că, răspunderea pentru ținerea contabilității şi raportării financiare în cadrul SRL ”Bar Contact” o poartă administratorul - *****.

Administratorul are calitatea de persoană împuternicită de organizarea şi conducerea contabilității şi poartă răspundere în acest caz.

Astfel, s-a stabilit că administratorul SRL ”Bar Contact” - ***** întrunește calităţile subiectului pasibil de a fi atras la răspundere subsidiară în baza temeiului prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e).

Solicită admiterea integrală a acţiunii; a atrage la răspundere patrimonială subsidiară membrul organului de conducere al debitorului SRL ”Bar Contact” (în faliment

simplificat) şi persoana care a cauzat insolvabilitate SRL ”Bar Contact”, şi anume pe *****; a încasa de la ***** în contul masei debitoare SRL ”Bar Contact” (în faliment simplificat) a datoriei debitorului insolvabil faţă de creditorii validaţi în sumă de 1 700 198,86 lei; a încasa din contul lui ***** în beneficiul SRL ”Bar Contact”/lichidatorului Fortuna Radu, toate cheltuielile de judecată suportate în prezentul proces.

La 16.05.2024, reprezentantul pârâtului *****, avocatul Leșan Ana a înaintat referință la cererea de concretizare a lichidatorului Fortuna Radu privind atragerea la răspundere subsidiară membrul organului de conducere al debitorului SRL ”Bar Contact” (în faliment simplificat), *****.

În motivare susține că, cererea lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Fortuna Radu privind tragerea la răspundere subsidiară a lui *****, o consideră neîntemeiată şi pasibilă de respingere.

Susține că, pârâtului ***** nu i-ar putea fi imputate acţiuni ce atrag răspunderea subsidiară în afara perioadei: 12.05.2019 - 20.01.2020 şi decât doar în situaţia întrunirii cumulative a condiţiilor de survenire a acestei răspunderi civile patrimoniale.

Un alt aspect important al cauzei este că, pentru a da o apreciere corectă şi obiectivă caracterului acțiunilor imputate subiectului, este absolut indispensabilă determinarea exactă a momentului survenirii stării de insolvabilitate a debitorului.

Doar în raport cu date exacte, care reflectă cu certitudine supra-îndatorarea debitorului sau incapacitatea de plată a acestuia, ca circumstanțe survenite, este posibilă calificarea faptelor persoanelor antrenate în răspundere şi anume, dacă acţiunile/ inacţiunile acestora pot fi catalogate ca fiind prejudiciabile, prin prisma cauzării acestor consecinţe sau nu.

Pârâtul ***** consideră că lichidatorul SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Fortuna Radu, nu a demonstrat prin probe pertinente şi concludente care este momentul exact al survenirii stării de insolvabilitate a debitorului SRL ”Bar Contact”.

Indică că, analizând în ordine cronologică circumstanțele invocate de reclamant, se desprinde concluzia lichidatorului Fortuna Radu asupra faptului că incapacitatea de plată a debitorului SRL ”Bar Contact” ar fi survenit mult anterior datei de septembrie 2018, or, în septembrie 2018 a fost emis hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru prin care, instanța a dispus încasarea de la SRL ”Bar Contact” în beneficiul ÎM Regia ”Autosalubritate” a sumei de 16 416,19 lei.

Această interpretare a pârâtului se bazează pe faptul că, anume neachitarea acestei sume de către debitor şi respectiv, încasarea acesteia de către instanţa de judecată, prin admiterea acţiunii civile faţă de acesta, l-a făcut pe lichidator să concluzioneze asupra survenirii incapacității de plată a SRL ”Bar Contact” şi respectiv, a obligaţiei pârâtului de a depune cerere introductivă.

Instanța de insolvabilitate trebuie să constate că, perioada de timp, în care, în opinia reclamantului, debitorul nu avea capacitatea de achitare a datoriilor față de creditori, nu cade sub incidența prevederilor art. 247 alin. (2) al Legii insolvabilităţii şi respectiv, lui ***** nu-i pot fi imputate acţiuni, prin prisma celor indicate la art. 248 alin. (1) al Legii, din acea perioadă.

Pe de altă parte, inacțiunea membrilor organului de conducere a debitorului, exprimată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, are specificul său şi anume: nu duce la apariția stării de insolvabilitate, or, anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul societății comerciale să depună cerere introductivă.

Prin urmare, nedepunerea cererii introductive duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, neavând relevanţă suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Or, culpa pârâtului nu poate excede aceste limite, reieşind din condiţia inserată la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.

De aceea, o altă componentă a probaţiunii în litigiul privind tragerea la răspundere subsidiară o va constitui identificarea volumului creanţelor apărute de la momentul neexecutării obligaţiei de depunere a cererii introductive de către administratorul statutar al persoanei insolvabile până la intentarea procesului de insolvabilitate prin hotărâre a instanţei de judecată.

Menționează că, rezultă concluzia că este nejustificată pretenția lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Radu Fortuna, precum că ***** ar urma a fi tras la răspundere subsidiară pentru nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate faţă de SRL ”Bar Contact”, conform prevederilor art. 14, ca fiind o acţiune cauzatoare a stării de insolvabilitate a debitorului - condiţie expres prevăzută de legiuitor în art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

Mai mult decât atât, este nejustificată cerinţa lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Radu Fortuna, de a încasa din contul lui ***** în contul masei debitoare a SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a datoriei faţă de creditori, în sumă de 1 700 198,86 lei, care reprezintă întreaga masă credală a debitorului.

O cerere privind tragerea la răspundere subsidiară nu poate fi bazată pe prezumţii sau declaraţii, iar la cererea lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Fortuna Radu, după cum denotă materialele cauzei, nu a fost anexată nicio probă care ar demonstra fără echivoc care ar fi acţiunile lui *****, care ar conduce la concluzia că pârâtul a ţinut o contabilitate fictivă sau contrară prevederilor legii a debitorului şi/sau a contribuit la dispariția documentelor contabile ale debitorului.

Or, refuzul de a preda, la caz, lichidatorului, documentele aferente activităţii economice a debitorului, poate fi catalogat ca o neexecutare a unei obligaţii prevăzută de Legea insolvabilităţii în cursul unui proces de insolvabilitate intentat, dar nicidecum nu reprezintă o acțiune care ar prezuma ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile ale debitorului, care atrage răspunderea subsidiară.

Prin urmare, instanța de insolvabilitatea urmează să constate caracterul pur declarativ şi al acestor alegații ale reclamantului.

Mai indică că, reclamantul nu a explicat în niciun fel relevanța înscrisurilor anexate la cererea concretizată de chemare în judecată asupra pretențiilor formulate în cerere.

Totodată, pentru anticiparea unei eventuale dezbateri pe marginea înscrisurilor noi, pârâtul ţine să explice faptul că, art. 21 din Constituţie consfinţeşte principiul prezumţiei nevinovăţiei, stabilind că, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Afirmă că, pârâtul consideră că din actele procesual-penale prezentate de reclamant la materialele dosarului, nu poate fi dedusă nicio judecată în privința vinovăţiei sale, atâta timp cât în privința aceasta nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă. Din acelaşi considerent, constatările din actele respective nu pot fi puse la baza temeiniciei acţiunii ce face obiectul procesului pendinte.

Iar, în acest context, este de menţionat că lichidatorul SRL ”Bar Contact” nu a explicat ce tangență are cauza penală intentată privitor la presupusa însușire a bunurilor SRL ”La Harap Alb” cu temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în cadrul cauzei de insolvabilitate intentată faţă SRL ”Bar Contact”.

Solicită, din numele şi interesele pârâtului ***** respingerea, ca fiind neîntemeiată, a cererii lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura simplificată a falimentului, Radu Fortuna, privind tragerea la răspundere subsidiară a lui *****.

În ședința de judecată reprezentantul lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului, Fortuna Radu, avocatul Chira Constantin a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept expuse în cereri.

Reprezentanții pârâtului *****, avocații Leșan Ana și Leșan Nicolae în ședință au solicitat respingerea cererii pe motivele de fapt și de drept expuse în referințe.

Audiind participanții la proces și studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Bar Contact” în persoana pârâtului ***** este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 - 240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigenţe privind studierea minuţioasă a situaţiei de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

Conform art. 26 alin. (1) – (4) Cod procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupunând organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, precum și instața care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și

obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficinete și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia.

În context, instanța remarcă că, cererile de atragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, aplicabile prin prisma art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 mai 2021, s-a admis cererea introductivă înaintată de debitorul SRL ”Bar Contact” şi s-a intentat procesul de insolvabilitate cu dispunerea inițierii procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL ”Bar Contact”, s-a desemnat în calitate de lichidator Fortuna Radu, deținătorul autorizației nr. 11 din 14 ianuarie 2015, (f.d. 4).

Din conținutul tabelului definitiv al creanțelor față de patrimoniul SRL ”Bar Contact”, se constată că debitorul înregistrează mai mulți creditori cu creanțe validate în cuantum de 1 700 198,86 lei (f.d. 8-10).

La 22.05.2023, lichidatorul Fortuna Radu a înaintat cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului ***** (f.d. 1-3).

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere

şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii.

(5) Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform actelor administrate la materialele cauzei și anume răspunsul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, s-a constatat că ***** a deținut funcția de administrator în perioada

29.03.2016-20.01.2020, ulterior funcția a fost preluată de ***** până în data de 12.05.2021 (f.d. 5-7).

Astfel, deținerea de către ***** a calității de administrator și unic asociat în ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului, se asimilează persoanelor pasibile tragerii la răspundere subsidiară.

Deoarece cererile de tragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

După cum rezultă din cerere, lichidatorul invocă mai multe temeiuri de apariție a premiselor de antrenare a răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere a debitorului și anume: lit. e), f) și h) alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității, ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14; comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil **să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea** prin una dintre următoarele acţiuni.

Din această prevedere legală rezultă că tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca administratorul insolvabilităţii/lichidatorului să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar instanţa să constate acţiunile pârâților enumerate la lit. a) - i) care ar fi dus la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acţiuni anume lor.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate. Iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

La fel, instanţa ţine să menţioneze că caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin.(1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor ultimului. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat – provocarea sau contribuirea la insolvenţa debitorului (incapacitatea de plată sau supra îndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

Astfel, instanța consideră neîntemeiată afirmația reprezentanților pârâtului cum că, potrivit art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, urmează a fi apreciate acțiunile lui ***** comise doar în perioada 12.05.2019 - 20.01.2020.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Astfel, în temeiul art. 248 alin. (5) din Legea nr. 149 din 29.06.2012, măsura prevăzută la alin. (1), adică acţiunea privind angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, iar curgerea acestui termen nu poate începe mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, **norma dată instituind termene de prescripţie cu privire la obiectul cererii şi, respectiv, modalitatea de calcul a începutului curgerii termenului de prescripţie extinctivă.**

Art. 395 Codul civil stipulează că termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune, iar dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În asemenea condiţii, urmează de înţeles că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale, nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvabilitate, **iar termenul de 2 ani reglementat de aceeași normă este prevăzut pentru limita maximă de la care poate începe a curge acest termen**.

Astfel, termenul de 3 ani poate începe a curge atât din momentul intentării procesului de insolvabilitate, cât și din momentul în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, în dependență de temeiul de atragere la răspundere subsidiară invocat, iar termenul de 2 ani plafonează limita maximă de la care începe a curge acest termen, deoarece **termenul începe să curgă** de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, **dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate**.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că, cererea de tragere la răspundere subsidiară poate fi depusă doar după intentarea procesului de insolvabilitate și în termen de trei ani de la momentul când a fost cunoscută persoana sau persoanele cărora le este imputabilă apariția stării de insolvabilitate.

Respectiv, norma în cauză (art. 248 alin.(5) din Legea insolvabilității), contrar poziției reprezentanților pârâtului, nu instituie limite de timp anterioare intentării insolvabilității, în care urmează a fi încadrate și apreciate acțiunile/inacțiunile pârâtului.

În același timp, având în vedere că lichidatorul a invocat mai multe temeiuri de drept, instanța v-a aprecia în parte fiecare temei invocat de lichidator prin prisma probatoriului administrat.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1), lit. e) a Legii insolvabilității – ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire.

Astfel, vis-a-vis de acest temei, instanța constată că, din momentul admiterii cererii introductive, cât și ulterior, după intentarea procesului de insolvabilitate, ***** nu a conlucrat cu administratorul provizoriu/lichidatorul Fortuna Radu în vederea oferirii contabilității, deși a cunoscut despre această obligație.

Respectiv, în lipsă de reacție în vederea oferirii actelor contabile, instanța reține că acest fapt echivalează cu lipsa acestora, or, încălcarea acestei obligații duce la survenirea răspunderii patrimoniale.

Lipsa contabilității pentru perioada în care ***** a activat ca administrator este probată prin solicitarea din 22.03.2021 a asociatului unic al SRL ”Bar Contact, ***** de a transmite rapoartele anuale privind activitatea societății în perioada 2015-2020 și confirmarea existenței evidenței contabile și a documentelor privind activitatea economico-financiară (f.d. 139).

La fel, lipsa contabilității, inclusiv pentru perioada în care ***** a activat ca administrator, este constată și organul fiscal în urma controlului și a emiterii deciziei nr. 657/2487 din 22.07.2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL ”Bar Contact” (f.d. 16-17).

În concret, a fost depistată și sancționată lipsa totală a contabilității pentru perioada 01.01.2017 – 30.04.2021; a fost depistată și sancționată diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada fiscală A2019; a fost depistată și sancționată nerespectarea modului de întocmire a declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală A2019.

Potrivit prevederilor art. 18 alin. (1) din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287/15.12.2017, entitatea are obligaţia de a ţine contabilitatea şi de a întocmi situaţiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate şi de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 8 alin. (1) lit. b).

(2) Răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine:

a) conducătorului, administratorului – pentru entităţile indicate la art. 2 lit. a), c) şi d);

b) conducătorului, directorului – pentru entităţile indicate la art. 2 lit. b);

c) fondatorului – pentru entităţile indicate la art. 2 lit. e);

d) persoanei fizice care desfăşoară activitate profesională în sectorul justiţiei (notar, avocat, executor judecătoresc, mediator, administrator autorizat) – pentru entităţile indicate la art. 2 lit. f).

(3) Persoanele indicate la alin.(2) sunt obligate:

a) să asigure organizarea şi ţinerea contabilităţii în mod continuu din data înregistrării de stat a entităţii până la data lichidării acesteia;

b) să asigure elaborarea, aprobarea şi aplicarea politicilor contabile în conformitate cu standardele de contabilitate şi alte acte normative elaborate în conformitate cu art.8 alin.(1) lit.b);

c) să asigure elaborarea şi aprobarea:

– planului de conturi contabile de lucru al entităţii, după caz;

– procedeelor interne privind contabilitatea de gestiune;

– formularelor documentelor primare şi a registrelor contabile;

– regulilor privind circulaţia documentelor şi tehnologia de prelucrare a informaţiei contabile;

d) să asigure întocmirea completă şi corectă, precum şi integritatea şi păstrarea documentelor contabile;

e) să organizeze sistemul de control intern;

f) să asigure documentarea faptelor economice şi reflectarea acestora în contabilitate;

g) să asigure respectarea actelor normative prevăzute la art. 8 alin. (1);

h) să asigure întocmirea, prezentarea şi publicarea, după caz, a situaţiilor financiare în conformitate cu prezenta lege, standardele de contabilitate şi alte acte normative prevăzute la art. 8 alin. (1).

Reglementări similare se regăsesc și în Legea contabilității.

Astfel, potrivit prevederilor art. 13 alin. (1), lit. a) din Legea contabilităţii nr.113/27.04.2007, răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată;

(2) Persoanele specificate la alin.(1) sunt obligate:

a) să organizeze şi să asigure ţinerea contabilităţii în mod continuu din momentul înregistrării până la lichidarea entităţii;

b) să asigure elaborarea şi respectarea politicilor contabile în conformitate cu cerinţele prezentei legi, ale I.F.R.S. şi ale S.N.C.;

c) să asigure elaborarea şi aprobarea:

- planului de conturi contabile de lucru al entităţii;

- procedeelor interne privind contabilitatea de gestiune;

- formularelor documentelor primare şi registrelor contabile, în cazul lipsei formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesităţile entităţii;

- regulilor circulaţiei documentelor şi tehnologiei de prelucrare a informaţiei contabile;

d) să asigure întocmirea şi prezentarea oportună, completă şi corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanţelor, precum şi integritatea şi păstrarea acestora conform cerinţelor Organului de Stat pentru Supravegherea şi Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;

e) să organizeze sistemul de control intern, inclusiv efectuarea inventarierii;

f) să asigure documentarea faptelor economice ale entităţii şi reflectarea acestora în contabilitate;

g) să asigure respectarea actelor normative prevăzute la art.11 alin.(2) lit.a);

h) să asigure întocmirea şi prezentarea situaţiilor financiare în conformitate cu prezenta lege şi cu standardele de contabilitate.

Prin urmare, pornind de la prevederile legale evocate supra care reglementează ținerea contabilității entității, instanța constată că administratorul SRL ”Bar Contact”, ***** nu a respectat obligația de a asigura organizarea şi ţinerea contabilităţii în mod

continuu și de a asigura întocmirea completă şi corectă, precum şi integritatea şi păstrarea documentelor contabile, în perioada în care a activat.

Or, dânsul (*****) nu a probat că deține contabilitatea și nici nu a prezentat-o, deși a fost somat expres despre transmiterea ei.

Mai mult, atât în prezentul proces, cât și în cadrul derulării procesului de insolvabilitate față de SRL ”Bar Contact”, ***** nu a justificat nici într-un fel lipsa totală a contabilității, iar afirmația reprezentantului său în ședință cum că toată contabilitatea a rămas în calculatorul care se află la asociatul *****, instanța o consideră declarativă. Or, la eliberarea din funcție, ***** urma să predea contabilitatea și actele deținute, însă acest fapt nu a avut loc, ceea ce este probat și prin solicitarea lui ***** din 22.03.2021 și Actul de constatare din 31.03.2021 (f.d. 139-140).

Mai mult, contrar afirmației reprezentantului pârâtului în ședință cum că toată contabilitatea a rămas în calculatorul care se află la asociatul *****, instanța menționează că aceasta nu se rezumă doar la careva fișiere electronice sau programe, ci presupune și un șir de înscrisuri pe suport de hârtie.

Iar în situația în care prezenta actele contabile în termen util, lichidatorul ar fi avut posibilitatea de a întreprinde acțiuni în vederea recuperării creanțelor deținute de SRL ”Bar Contact” față de debitorii săi (f.d. 81-82) și, astfel, ar fi diminuat impactul negativ asupra creditorilor săi.

Astfel, instanța conchide că toate aceste circumstanțe probează că ***** nu a ținut contabilitatea conform prevederilor legale și nici nu a prezentat-o, ceea ce în consecință constituie temei de atragere la răspundere subsidiară - art. 248 alin. (1), lit. e) a Legii insolvabilităţii.

Instanța consideră neîntemeiată afirmația reprezentanților pârâtului cum că nu este clară poziția administratorului autorizat Fortuna Radu privind atragerea la răspundere subsidiară doar a lui *****, administrator în perioada 12 mai 2019 - 20 ianuarie 2020, invocând decizia Serviciului Fiscal de Stat din 22 iulie 2021 nr. 657/2487, în cazul când prin decizia Serviciului Fiscal de Stat din 22 iulie 2021 nr. 657/2487, sunt aplicate sancțiuni pentru încălcări fiscale și pentru perioada când administrator statutar era *****.

Or, pe rolul instanței de insolvabilitate era o cerere distinctă de atragere la răspundere subsidiară a membrilor de conducere a debitorului SRL ”Bar Contact” în persoana pârâților ***** – fondator și unic asociat și ***** – administrator în perioada 20.01.202 – 12.05.2021.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. f) și h) a Legii insolvabilităţii – dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 ale Legii insolvabilității.

Având în vedere că aceste două temeiuri sunt interdependente, instanța le v-a aprecia împreună.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, se înțelege nedepunerea cererii introductive în situația în care există temeiul general sau special de intentare a unui proces de insolvabilitate.

Potrivit art. 10 a Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Conform art. 14 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10. (2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care:

a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) şi la art.10 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sânt trase la răspundere contravenţională în conformitate cu legea.

Prevederile legale supra citate, indică la obligația administratorului de a depune cerere introductivă în termen de 30 de zile de la apariția indicilor de insolvabilitate. Respectiv, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere în temeiul art. 248 alin. (1), lit. h) al Legii insolvabilității, urmează a fi stabilită cu certitudine data survenirii incapacității de plată.

La caz, se demonstrează că debitorul era în imposibilitate de a-şi onora obligațiile faţă de creditori şi a încetat să facă plăți începând cu 07.06.2016 şi această inacțiune a durat pe toată perioada de administrare a companiei de către pârât, aşa cum se atestă în cazul creditorului SRL ”Elenic-Lux” (f.d. 83-121A).

Actul de verificare și facturile fiscale probează faptul că SRL ”Bar Contact” nu a achitat datoria către SRL ”Elenic-Lux”, formând o datorie la situația din 31.12.2019 în mărime de 1 1112 903,86 lei.

Iar în perioada anului 2019 a format datorii și față de alte entități: Serviciul Fiscal de Stat (f.d. 16-17); ÎM Regia ”Autosalubritate” (f.d. 122-130); SRL ”Varda” (f.d. 132), SRL ”Cafea de la Mar” (f.d. 133-135), fapt demonstrat prin facturile fiscale, actele de verificare contabilă şi acte judecătorești anexate.

În același timp, potrivit rapoartelor privind situația financiară a SRL ”Bar Contact”, depuse la Biroul Naţional de Statistică, se atestă că la situația din 2016: profitul (pierdere)

net al perioadei de gestiune constituia: - 250 089,00 lei (f.d. 67-68), majorându-se cu fiecare an pierderile: 2017 - 490 861,00 lei (f.d. 69-72); 2018 - 318 088,00 lei (f.d. 73-76), iar numerarul în casierie în 2016 era doar 4 644,00 lei, în 2017 - 736,00 lei, în 2018 - 10 505,00 lei.

Astfel, creșterea pierderilor de la an la an au constituit circumstanțele care dovedeau iminența survenirii incapacității de plată a debitorului, existente în perioada gestionării SRL ”Bar Contact” de către *****.

Deci, *****, în calitate de administrator statutar nu a dat dovadă de diligenţă şi loialitate în exercitarea atribuţiilor şi nu a depus în termenul prevăzut de lege o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL ”Bar Contact”.

Pe când din materialul probator se deduce clar că cu cerere introductivă a intervenit în instanța de judecată administratorul SRL ”Bar Contact” - ***** (f.d. 4).

Prin urmare, *****, fiind administrator al SRL ”Bar Contact”, neglijând obligațiile impuse de legiuitor pentru un conducător, nu a înaintat cerere introductivă, fapt prejudiciabil atât pentru debitor, cât și pentru creditori, deși pe parcursul timpului era previzibilă intrarea în insolvabilitate a debitorului și prejudicierea creditorilor.

Astfel, la momentul depunerii cererii introductive de către *****, debitorul SRL ”Bar Contact” se caracteriza ca o întreprindere în incapacitate de plată, având un risc financiar foarte ridicat și care era în imposibilitate pe viitor să achite plățile curente și stingerea obligațiunilor față de creditori.

Aceste acțiuni ale lui ***** nu pot fi calificate în alt mod decât ca gestionare intenționat incompetentă a afacerii, care a prejudiciat în mod considerabil atât întreprinderea, cât și interesele creditorilor societății și împreună cu altele a dus la insolvabilitatea absolută a debitorului.

Potrivit prevederilor art. 186 alin. (1) Cod civil, administratorul trebuie să acţioneze alegând calea pe care o consideră, cu bună-credinţă, cea mai bună pentru a atinge scopurile persoanei juridice, ţinând cont în special de:

a) consecinţele probabile pe termen lung ale modului în care acţionează;

b) interesele salariaţilor persoanei juridice;

c) necesitatea de a încuraja raporturile persoanei juridice cu furnizorii, clienţii şi cu alţi cocontractanţi;

d) impactul activităţii persoanei juridice asupra comunităţii şi mediului înconjurător;

e) dezideratul de a menţine o reputaţie că persoana juridică activează conform unor standarde înalte în domeniul său de activitate;

f) necesitatea de a trata în mod echitabil membrii persoanei juridice.

(2) Cu toate acestea, în cazurile expres prevăzute de lege, administratorul trebuie să acţioneze pentru a proteja interesele creditorilor persoanei juridice.

Nedepunerea cererii introductive în termenul stabilit de lege, a generat noi datorii, inclusiv majorări de întârziere, fapt ce încă o dată denotă o gestionare defectuoasă a afacerii, cauzând prejudiciu creditorilor, or, cadrul legal prevede expres termenul de 30 de zile pentru înaintarea cererii introductive în instanța de insolvabilitate, din momentul apariției indicilor de insolvabilitate.

Deci, probele cauzei atestă că organul de conducere ale debitorului a încălcat termenul de depunere a cererii introductive, inacțiune care a dus la majorarea pasivului debitorului insolvabil și în consecință, constituie temei de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

În legătură cu cele menționate, este clară că direcția de administrare a afacerii aleasă de administratorul SRL ”Bar Contact” nu a fost cea corectă sau rațională, fiind desfășurată o activitate neproductivă și prejudiciabilă.

În contextul celor invocate, se concluzionează că datorită încălcării de către administratorul statutar a debitorului a obligațiilor care îi revenea de a monitoriza starea economico-financiară a întreprinderii și de a întreprinde măsuri în vederea activității eficiente, s-a ajuns la situația de insolvabilitate a debitorului, situație când masa debitoare este insuficientă pentru a acoperi creanțele creditorilor.

La caz, este important de a menționa că se constată răspunderea subsidiară nu pentru că pasivul nu poate fi acoperit, ci pentru că prin acțiunile culpabile și intenționate, ***** a cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea unor fapte expres și limitativ enumerate la art. 248 alin. (1) și a căror consecințe s-au materializat prin crearea, menținerea și aprofundarea stării de insolvabilitate. Astfel, se constată că, la caz sunt întrunite cumulativ condițiile pentru atragerea la răspunderea juridico-civilă.

Acțiunea culpabilă - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 rezultă din materialele cauzei.

Legătura de cauzalitate dintre acțiunea culpabilă și prejudiciul cauzat, se demonstrează prin faptul că, înregistrând pierderi din 2016, ***** nu a depus o cerere introductivă, dar a decis de a continua activitatea.

În principal, obligația depunerii cererii introductive de intentare a procesului de insolvabilitate revine anume administratorului persoanei juridice, acesta fiind responsabil în primul rând pentru nedepunerea cererii.

În contextul celor expuse mai sus, se constată că membrii organelor de conducere ale SRL ”Bar Contact” în persoana pârâtului *****, prin acţiunile/ inacţiunile sale, materializate în mare parte prin nerespectarea prevederilor legale în detrimentul creditorilor, realizând o gestiune defectuoasă a societăţii, a sporit şi contribuit la survenirea prejudiciilor cauzate ultimei.

Instanţa de insolvabilitate ţine să menţioneze că caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor ultimului. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat – provocarea sau contribuirea la insolvabilitatea debitorului (incapacitatea de plată sau supra îndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

La caz, instanța de insolvabilitate relevă că, lichidatorul a prezentat suficiente probe care să confirme că administratorul în perioada 29.03.2016 - 20.01.2020, ***** prin acțiunile/inacțiunile sale, a cauzat insolvabilitatea SRL ”Bar Contact”.

Careva probe ce ar demonstra contrariul celor invocate, de către pârâtul ***** nu au fost prezentate.

Din care considerente instanța deduce că, inacțiunile membrilor organelor de conducere ale SRL ”Bar Contact” în persoana administratorului statutar în perioada 29.03.2016 - 20.01.2020, *****, au contribuit la majorarea suplimentară a obligaţiilor masei debitoare.

În același timp, este de menționat că, potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanța poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor de conducere.

În acest sens, instanța consideră întemeiată și echitabilă încasarea de la ***** a sumei creanțelor creditorilor apărute în perioada în care SRL ”Bar Contact” era gestionată de către acesta și anume creanțele creditorilor Serviciul Fiscal de Stat, SRL ”Elenic-Lux”, ÎM Regia ”Autosalubritate”, SRL ”Cafea de la Mar”, care constituie 1 461 578,85 lei.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Bar Contact” este parțial întemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a o admite în această parte.

Urmare a celor constate și în conformitate cu art. 248 al Legii insolvabilității, conducându-se de prevederile art. 238-241 CPC, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, Fortuna Radu privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Se trage la răspundere subsidiară ex-administratorul SRL ”Bar Contact” - *****.

Se încasează în din contul lui ***** în beneficiul SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat suma de 1 461 578,85 (un milion patru sute șaizeci și una mii cinci sute șaptezeci și opt,85) lei.

În rest, cererea lichidatorului SRL ”Bar Contact” în procedura falimentului simplificat, Fortuna Radu privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este executorie din momentul pronunţării, însă poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul Guțan Vitalie